

Jungfru Marie kyrkogångsdag

Tom Hardts postilla, andra årgången

Evangelium: Joh. 1:16–18.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Vi firar i dag Jungfru Marie kyrkogångsdag, också kallad Jungfru Marie reningsdag, "purificatio Marie". Det är ett för många anstötligt namn, liksom samma anstöt fått evangeliebokens redaktörer att ta bort evangeliets faktiska inledningsord: "Och när deras reningsdagar hade gått till ända". Det är en eftergift åt okunnigheten och illviljan, som så gärna vill framställa kristendomen eller i varje fall Gamla Testamentet som en härd för kvinnoförakt och skräck för fortplantning och födelse, för kroppen och dess naturliga funktioner. Så kan bara den tänka, som aldrig tagit till sig Gamla Testamentets lovprisningar av barnrikedomens välsignelse, av det fruktsamma skötet, av Guds underbara verk i kroppens uppbyggande och sammanfogande, ja, "Lik ett fruktsamt vinträd varder din hustru, därinne i ditt hus, lika olivtelningar dina barn, omkring ditt bord" (Ps. 128:3), "Se, barn äro en Herrens gåva, livsfrukt en lön". (Ps. 127:3) Dessa ord, som vi hört i vår kyrka, var gång kyrktagning eller en moders tacksägelse förrättats hos oss enligt vår evangelisk-lutherska kyrkas bruk och sed, talar om skapelsens godhet, ja, "Gud såg på allt som han hade gjort, och se, det var mycket gott". (1 Mos. 1:31) Så tror och bekänner alla fromma, både i det Gamla och det Nya förbundet.

Samma fromma är lika måna om att inte låta denna bekännelse till Guds och skapelsens godhet förvandlas till ett lovprisande av människans synd, till ett förnekande av arvsyndens förbannelse, som efter Adams fall är en del av vår natur. Från den krävs just rening, frälsning, helgelse, och just det var budskapet i den judiska reningen vid barnafödslar. Den slog vakt om det ordet: "Se, i synd är jag född och i synd har min moder avlat mig". (Ps. 51:7) Den påminde om sanningen: "Som om en ren skulle kunna framgå av en oren! Sådant kan ju aldrig ske." (Job 14:4) Detta budskap är detsamma, som vi hör från Kristi egna läppar: "Det som är fött av kött är kött". (Joh. 3:6) Detta är den av Gud uppenbarade, stränga, frälsningsnödvändiga läran om arvsynden, om vilken vår bekännelse säger: "Denna arvsynd är ett så djupt ont

fördärv i människans natur, att vi icke kunna fatta det med förståndet, utan måste tro det på grund av Skriftens uppenbarelse". (SKB, s. 322 f.)

Den falska förnuftstron, som väl låter sig förenas med en falsk, ytlig religiositet, vill inte böja sig inför d.h. Skrifts lära om arvsynden. Man kan icke tro det, som icke kan pejlas av människans förnuft. Man är icke villig att tåga, när Gud talar. Så måste snart nog tron falla i sin helhet. Vem kan rätteligen förstå och utrannsaka, hur Gud kan vara En-i-Tre och Tre-i-En, hur det kan finnas tre åtskilda gudomspersoner i ett enda gudomsväsen? Vem kan fatta, att Gud har blivit människa, att vårt kött och blod är delaktiga i det gudomliga majestätet? Ja, hur kan förnuft och sinnen ta till sig, att altarets invigda bröd är Kristi sanna, för oss denna dag i templet framburna lekamen, som Simeon med sådan glädje hållit i sina armar, att det i Jesu namn konsekreerade vinet är det blod, som "renar oss från all synd". (1 Joh. 4:7) Så ställer oss Jungfru Marie reningsdag inför trons hemligheter, inför Jesu fråga: "Tror du detta?" (Joh. 11:26)

Det är en fråga, som sällar mellan tro och otro, som besannar Simeons ord: "till fall eller upprättelse för många". (Luk. 2:34) Det gäller också i dag i högsta grad. När för någon tid sedan föreskrifterna om den svenske konungens religion diskuterades, avtryckte en av våra kvällstidningar som bevis för den evangelisk-lutherska trons orimlighet just den augsburgska bekännelsens artikel "II. Om arvsynden": "Vidare lära de, att efter Adams fall alla människor som fötts på ett naturligt sätt, födas med synd, det vill säga utan fruktan för Gud, utan förtröstan på Gud samt med ond begärelse, och att denna sjukdom eller arvsynd verkligen är synd, som medför fördömelse och bringar evig död åt dem, som icke födas på nytt genom dopet och Den Helige Ande". (SKB s. 57) Tidningen återgav texten med illa dolt gäckeri över den kungliga familjen, som sagt sig vilja förbli lutheraner. På samma sätt vänder sig en lång, idealistisk bildningstradition mot detta dråpslag mot människans förmenta godhet och säljar sig till fariseernas skara, som avvisade arvsynden och började var morgon med bönen: "Min själ är ren". Härtill säger vi så:

- I. arvsyndens förbannelse kan bara hävas genom Kristi ställföreträdarskap,
- II. Kristi rening från arvsyndens förbannelseskänks oss i dopet,
- III. de i dopet från arvsynden renade skall stadigt och klart bekänna tron.

I. Arvsyndens förbannelse kan bara hävas genom Kristi ställföreträdarskap.

Där syndens allvar blottats, Där Guds vrede trätt fram i sin förtärande glans, där Lagen fått verka fullt ut, faller alla billiga, ohållbara frälsningsmedel bort. Då är all mänsklig hjälp uttömd. Då finns bara kvar den enda utvägen: Kristus, sann Gud och sann människa, som ensam kan övervinna domen, vreden och helvetet och skänka evangelium, nåden och himmelen. Det är denna dags budskap: att Kristus tar på sig vår skuld, räknar sig till syndare, låter sig renas, ja, "blev en förbannelse för vår skull". (Gal. 3:13)

II. Kristi rening från arvsyndens förbannelse skänks oss i dopet.

När Kristus i dag frambäres i templet inför Faderns ansikte, när han jämför sig med oss och låter sig i sin gudomliga oskuld kallas syndare, "på det att vi i

honom må bliva rättfärdighet från Gud" (2 Kor. 5:21), bryter den rening fram, som bara vanmäktigt avbildats i templets yttre handlingar. Ja, som predikotexten säger: "genom Moses blev lagen given, men nåden och sanningen hava kommit genom Jesus Kristus". Den reningen har Gud oss till frälsning nedlagt i dopet till att av oss i tron mottagas, brukas och lovsägas. I dopets vatten är domen hävd och synden förlåten. Det är vår ständiga rening.

III. De i dopet från arvsynden renade skall stadigt och klart bekänna tron.

Det, som brukar framhävas hos den åldrade Simeon, är hans fromhet, gärna förstådd som en äldringens oklara mummel och rörande gester. Ändå är det väsentliga med Simeon hans distinkta klarhet, hans orädda tydlighet. Barnet, som han håller i sina armar, är alla folks, alla hedningars frälsare, på vilken hela mänsklighetens syndaskuld är lagd, och till vilken alla, också judarna, är hänvisade för att frälsas undan domen. I allt detta ligger trons anspråk, trons gåva, inte i omskrivande, ursäktande ordalag utan just så dogmatiskt, klart och bestämt, att "många hjärtans tankar bliva uppenbara". (Luk. 2:35) Till att följa Simeon efter i detta kallas vi genom Marie renings dag.

Amen.